

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobkyně: J. Ž., zastoupena Mgr. Zdeňkem Burdou, advokátem se sídlem Lecnínová 3033/7, Praha 10, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1, Praha 2, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 18. 6. 2020, č. j. 72 Ad 1/2019 - 43,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 14. 8. 2018, č. j. 443866/18/OL, rozhodl Úřad práce České republiky - Krajská pobočka v Olomouci (dále též „úřad práce“) dle § 62 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, o vzniku přeplatku na dávce státní sociální podpory příspěvek na bydlení ve výši 70 294 Kč a o povinnosti žalobkyně vrátit uvedený přeplatek. Žalobkyně se proti tomuto rozhodnutí bránila neúspěšně před žalovaným, který její odvolání rozhodnutím ze dne 10. 10. 2018, č. j. MPSV-2018/200596-922, zamítl a rozhodnutí úřadu práce potvrdil.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu u Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci (dále též „krajský soud“), který ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Dospěl k závěru, že skutkový stav byl zjištěn řádně. Žalobkyně nebyla od 1. 4. 2017 nájemkyní bytu, ale bydlela v něm pouze na základě smlouvy o ubytování z téhož dne. Ve smyslu usnesení Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2001, sp. zn. I. ÚS 138/01, na základě takového smluvního vztahu nevzniká nárok na příspěvek na bydlení. Krajský soud neshledal důvodnou ani námitku, že se žalobkyně neměla možnost seznámit s výpověďmi pronajímatelů. Argumentace o nájmu části bytu se dle krajského soudu míjí s předmětem sporu.

[3] Rozsudek krajského soudu napadla žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížností.

[4] Nejvyšší správní soud nejprve hodnotil naplnění formálních náležitostí kasační stížnosti. Shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatelka je zastoupena advokátem [§ 102 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“)]. Dospěl nicméně k závěru, že kasační stížnost je nepřipustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[5] Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví (§ 102 s. ř. s.). Z toho plyne, že aby byla kasační stížnost způsobilá k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu. V žádném případě pak nepostačuje, aby kasační stížnost toliko doslovně opakovala žalobní námitky. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019 - 63, č. 4051/2020 Sb. NSS, *„kasační stížnost, která beze změny opakuje žalobní tvrzení a nijak nereaguje na argumentaci krajského soudu, neobsahuje důvody podle § 103 s. ř. s., a bude proto jako nepřipustná odmítnuta (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Vyzývat stěžovatele k odstranění této vady (§ 109 odst. 1 s. ř. s.) není v takové situaci namístě. (...) V kasačním řízení je stanoveno povinné zastoupení advokátem především proto, aby kasační stížnosti byly sepsány právním profesionálem a byly argumentačně na úrovni. Pokud by se povinné zastoupení v kasačním řízení mělo vyčerpat tím, že advokát provede v textu žaloby výše popsané kosmetické změny a označí ji za kasační stížnost, stalo by se pouhou formalitou. O formalitu ale zákonodárci nešlo: naopak smyslem bylo umožnit v kasačním řízení pokud možno kvalifikovanou polemiku s argumentací krajského soudu. Tato polemika může být méně nebo více zdařilá; vždy však musí být z textu kasační stížnosti patrná alespoň nějaká snaha o to, reagovat na konkrétní závěry krajského soudu, zdůraznit přílehavou judikaturu a přesvědčivě prezentovat ty žalobní argumenty, které žalobce pokládá za nejpádňější. V každém případě musí být z kasační stížnosti patrné alespoň to, že advokát napadený rozsudek četl. Z nynější kasační stížnosti to ale poznat nelze.“*

[6] Právě popsaná situace předpokládaná citovaným usnesením nastala v případě stěžovatelky. Ze závěrů citovaného usnesení je proto nutné v nyní posuzovaném případě vycházet. Shoda textu kasační stížnosti stěžovatelky se žalobou je totiž extrémní. Stěžovatelka (resp. její advokát) převzala slovo od slova argumentaci obsaženou v žalobě proti rozhodnutí žalovaného. V dokumentu učinila pouze „kosmetické úpravy“ tak, aby ze žaloby učinila kasační stížnost. Oproti žalobě podané ke krajskému soudu je tak v bodě I. identifikován napadený rozsudek krajského soudu a v bodě II. uvedeno, že je podána kasační stížnost z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a), d) a e) s. ř. s., aniž by však tyto zákonné důvody byly jakkoliv rozvedeny. Jedná se tedy pouze o mechanické uvedení ustanovení zákona, navíc v případě důvodu dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. zcela nepřiléhavé, neboť krajský soud žalobu napadeným rozsudkem po meritorním přezkumu zamítl. Důvod dle písm. e) uvedeného ustanovení, který dopadá toliko na rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení, proto nelze vůbec uplatnit. Následně je v kasační stížnosti vznesena námitka nezákonnosti rozsudku krajského soudu spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí, jakož i v nezákonnosti rozhodnutí, opět bez jakékoliv další argumentace či konkretizace. Další text dokumentu již obsahuje změny pouze v tom, že v nadpisech jednotlivých kapitol jsou odstraněna slova „důvody správní žaloby“ a za slovo „správních úřadů“ je doplněno „a soudu“ (např.

pokračování

původní nadpis „*Důvody správní žaloby – nezákonnost rozhodnutí a nesprávné právní závěry správního orgánu*“ po úpravě pro účely kasační stížnosti zní „*nezákonnost rozhodnutí a nesprávné právní závěry správního orgánu a soudu*“). Jinak stěžovatelka doslovně přebírá text žaloby, který polemizuje jen a pouze s rozhodnutími a postupem správních orgánů, aniž by jakkoli reagoval na rozhodnutí krajského soudu a v něm obsaženou argumentaci.

[7] Krajský soud se přitom v napadeném rozhodnutí žalobními námitkami stěžovatelky dostatečně zabýval. Nepřevzal pouze mechanicky text žalovaného, ale náležitě popsal jím zjištěný skutkový stav i úvahy, jimiž se při naplňování zásady volného hodnocení důkazů a utváření závěru o skutkovém stavu řídil. Vypořádal se dostatečně s důkazními návrhy stěžovatelky, včetně zdůvodnění neprovedení navrhovaných svědeckých výpovědí. Z napadeného rozsudku je zřejmé, z jakého důvodu nepovažoval krajský soud právní argumentaci stěžovatelky v žalobě za důvodnou a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy. Na toto argumentační úsilí krajského soudu reagoval advokát stěžovatelky pouhým zkopírováním textu žaloby (s nepatrnými stylistickými úpravami, jak bylo popsáno výše), aniž by se jakkoli k postupu, úvahám a závěrům krajského soudu obsaženým v napadeném rozsudku vyjádřil. Přestože text dokumentu nazvaného *kasační stížnost* má 5 stran, nelze v něm dohledat žádnou polemiku s argumentací krajského soudu obsaženou v jeho rozsudku. Stížnost *de facto* výlučně míří proti rozhodovacím důvodům žalovaného správního orgánu. Jak přitom vyplývá z výše citovaného usnesení zdejšího soudu, taková kasační stížnost je dle § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná, neboť se opírá jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s.

[8] Vzhledem k výše uvedenému Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. jako nepřípustnou odmítl.

[9] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 3, věty první, ve spojení s § 120 s. ř. s., tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť kasační stížnost byla odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. listopadu 2020

Mgr. David Hipšr
předseda senátu